

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập – Tự do – Hạnh phúc

MÔ TẢ SÁNG KIẾN

Mã số:

1. Tên sáng kiến:

Giải pháp góp phần nâng cao chất lượng cuộc thi sáng tạo Thanh thiếu niên - Nhi Đồng trong trường tiểu học

2. Lĩnh vực áp dụng sáng kiến: Công tác chủ nhiệm.

3. Mô tả bản chất của sáng kiến:

3.1. Tình trạng giải pháp đã biết:

Trong những năm gần đây rất nhiều “sân chơi” trí tuệ nhằm khơi dậy khả năng sáng tạo khoa học kỹ thuật của học sinh đã được tổ chức. Trong đó phải kể đến hiệu ứng từ cuộc thi Sáng tạo thanh thiếu niên nhi đồng do tỉnh Bến Tre tổ chức ngày một tăng và chất lượng ngày một nâng cao. Cuộc thi nhằm khơi dậy tiềm năng và phát huy tư duy sáng tạo của học sinh. Đồng thời hướng các hoạt động của các em vào các công việc hữu ích cho xã hội, giúp các em trở thành nhà sáng chế trong tương lai.

Trong những năm qua, học sinh rất thích tham gia phong trào Sáng tạo thanh thiếu niên nhi đồng. Tuy nhiên số lượng học sinh tham gia còn hạn chế, sản phẩm dự thi còn ít. Ban đầu, các giải pháp dự thi phần lớn mang tính mô hình, trưng bày nguyên liệu chủ yếu làm từ vỏ hộp sữa, tăm tre, giấy báo,...

Qua nhiều năm là những người trực tiếp hướng dẫn các em tham gia cuộc thi Sáng tạo thanh thiếu niên nhi đồng các cấp, chúng tôi đã đúc kết được một số giải pháp nhằm đầu tư cho học sinh của mình có những sản phẩm dự thi có chất lượng và đi vào chiều sâu hơn. Vì thế chúng tôi xin chia sẻ giải pháp “Nâng cao chất lượng Cuộc thi Sáng tạo thanh thiếu niên nhi đồng trong trường tiểu học”.

3.2. Nội dung, giải pháp đề nghị công nhận sáng kiến:

- Mục đích của giải pháp:

Thông qua việc thành lập Hội đồng tư vấn trong nhà trường, tổ tư vấn sẽ hướng dẫn các em triển khai ý tưởng sáng tạo để thực hiện sản phẩm dự thi. Thúc đẩy phong trào sáng tạo trong toàn thể học sinh, khơi dậy và phát huy khả năng tự tìm tòi sáng tạo của các em. Từ đó ứng dụng vào thực tế và đem lại hiệu quả thiết thực khi các em hoàn thành các sản phẩm của mình.

Tạo một sân chơi bổ ích, trí tuệ và khoa học cho học sinh trong toàn trường. Trở thành hoạt động thường niên thiết thực, khơi dậy tiềm năng sáng tạo đồng thời phát huy khả năng tư duy cho các em. Giúp các em học sinh trao dồi kiến thức, rèn luyện kỹ năng sáng tạo, xây dựng ước mơ để trở thành các nhà sáng chế trong tương lai. Từ đó ứng dụng vào thực tế và đem lại hiệu quả thiết thực trong học tập và sinh hoạt hàng ngày của các em.

- Nội dung của giải pháp:

*** Giải pháp thực hiện trước kia:**

Giáo viên phát động cuộc thi Sáng tạo Thanh thiếu niên - Nhi đồng đến học sinh, nhưng chưa lan tỏa đều khắp đến cha mẹ học sinh.

Khi nhà trường phát động cuộc thi, giáo viên chỉ phổ biến, động viên và nhắc nhở học sinh thực hiện. Giáo viên chưa tham mưu đề xuất với Ban giám hiệu về công tác hướng dẫn học sinh thực hiện. Hay giáo viên chưa chủ động sắp xếp thời gian để hướng dẫn học sinh các bước thực hiện một sản phẩm từ việc triển khai ý tưởng cho đến việc hoàn thành sản phẩm.

Học sinh tham gia cuộc thi chưa được tư vấn và hỗ trợ nhiều từ cha mẹ, thầy cô khi gặp khó khăn.

*** Tính mới của giải pháp:**

Hội đồng tư vấn nhà trường có đủ thành phần, bộ ban đủ chức năng, thẩm quyền và trình độ để hướng dẫn các em tham gia tốt cuộc thi. Học sinh tham gia cuộc thi Sáng tạo Thanh thiếu niên - Nhi đồng được tư vấn từ nhiều bộ ban của nhà trường.

Có sự đồng thuận của cha mẹ học sinh và nhận thức đúng về tầm quan trọng của hoạt động “vừa học vừa chơi” này nên rất ủng hộ con em mình tham gia. Nâng cao công tác phối hợp qua sân chơi tích cực giúp học sinh và cha mẹ học sinh thích thú tham gia.

*** Sự khác biệt của giải pháp mới so với giải pháp cũ đã và đang được áp dụng:**

Giáo viên phát động cuộc thi Sáng tạo thanh thiếu niên nhi đồng được tổ chức một cách chặt chẽ từ Ban lãnh đạo nhà trường cho đến giáo viên chủ nhiệm từng khối lớp. Học sinh được khơi dậy ý tưởng từ tổ tư vấn của trường. Ban giám hiệu nhà trường giao chỉ tiêu về số lượng xuống các tổ và xem đây là tiêu chí thi đua, khen thưởng vào cuối mỗi năm học cho từng giáo viên chủ nhiệm, từng tổ chuyên môn.

Các giải pháp thực hiện:

❶ *Nâng cao công tác tuyên truyền, vận động tham gia hội thi.*

Sau khi có văn bản triển khai cuộc thi của PGD&ĐT, Ban giám hiệu nhà trường đã ban hành kế hoạch và triển khai tổ chức cuộc thi trong toàn trường. Chúng tôi xác định được công tác tuyên truyền có vai trò quan trọng cho sự thành công của cuộc thi: tuyên truyền về mục đích, ý nghĩa, kế hoạch, thể lệ cuộc thi tới đông đảo các em học sinh trong nhà trường, đăng các thể lệ cuộc thi lên trang web trường cho cha mẹ học sinh nắm biết. Từng lớp phối hợp tốt với Ban đại diện tổ chức cho các em thực hiện. Chúng tôi không quên tuyên truyền về cuộc thi Sáng tạo Thanh thiếu niên - Nhi đồng trong cha mẹ học sinh để trình bày về nội dung và mục đích cuộc thi. Công việc này được chúng tôi thực hiện trong lần họp Ban đại diện cha mẹ học sinh đầu năm của trường. Giáo viên chủ nhiệm phổ biến trong cuộc họp Cha mẹ học sinh đầu năm của lớp. Nhằm mục

đích cho cha mẹ học sinh nắm và hỗ trợ. Từ đó, cha mẹ học sinh nhiệt tình ủng hộ và tạo điều kiện cho học sinh dự thi ngày càng nhiều hơn.

Chúng tôi luôn ý thức mỗi giáo viên chủ nhiệm là một tuyên truyền viên nên bám sát các văn bản về cuộc thi Sáng tạo Thanh thiếu niên - Nhi đồng. Công việc tuyên truyền thực hiện trong các buổi sinh hoạt. Ví dụ: Trong buổi sinh hoạt đội hoặc buổi sinh hoạt ngoại khóa, chúng tôi sẽ cho các em xem đoạn phim ngắn. Nội dung đoạn phim là những sản phẩm sáng tạo đã đạt giải. Hoặc có khi chúng tôi cho các em xem phóng sự về cuộc thi Sáng tạo Thanh thiếu niên - Nhi đồng. Nhằm mục đích kích thích sự sáng tạo trong học sinh để giúp học sinh nảy sinh ra ý tưởng sáng tạo của mình.

Công tác tuyên truyền phải được thực hiện đồng loạt trong tất cả cán bộ, giáo viên công nhân viên nhà trường. Ngay khi được chỉ đạo của lãnh đạo nhà trường, bản thân từng giáo viên lên kế hoạch để thực hiện. Định kì họp chuyên môn, tổ chức chia sẻ kinh nghiệm với nhau nhằm mục đích giúp giáo viên triển khai những ý tưởng thành sản phẩm. (phụ lục 1)

② Thành lập Hội đồng tư vấn trong nhà trường giúp hỗ trợ, hướng dẫn các em triển khai ý tưởng sáng tạo

+ Ý nghĩa:

Nhằm giúp giáo viên hiểu được tầm quan trọng của việc hướng dẫn, tư vấn cho học sinh của mình tham gia tốt cuộc thi. Giáo viên là người động viên, khích lệ giúp học sinh triển khai ý tưởng thành sản phẩm dự thi. Giúp học sinh rèn luyện khả năng thuyết trình sản phẩm, trình bày ý tưởng của mình một cách thuyết phục nhất.

+ Nội dung hoạt động:

- Trước cuộc thi:

Thông thường, khi tham gia hội thi sáng tạo. Các sản phẩm của học sinh làm là do cha mẹ học sinh hướng dẫn hoặc thực hiện. Nhưng hôm nay, chúng tôi tạo điều kiện để ý tưởng của các em được phong phú, các em cần được khơi nguồn sáng tạo nhiều hơn ngay trong nhà trường. Không phải duy nhất ở giáo viên chủ nhiệm hay cha mẹ học sinh. Mà các em được nhiều thầy cô có năng khiếu tư vấn, giúp đỡ. Chính vì vậy, chúng tôi thành lập Hội đồng tư vấn sáng tạo của nhà trường.

- Trưởng ban: Tổng phụ trách Đội.

- Phó ban: giáo viên dạy Mỹ thuật. Các thầy cô chủ nhiệm, giáo viên bộ môn là các thành viên.

- Phó hiệu trưởng: phụ trách tư vấn chuyên môn, đánh giá các mô hình sản phẩm.

Đầu năm Ban giám hiệu nhà trường giao chỉ tiêu cụ thể xuống cho từng tổ chuyên môn, tổ chuyên môn giao chỉ tiêu về cho từng lớp. Các tổ, cá nhân giáo viên xem đây là tiêu chí thi đua, khen thưởng vào cuối mỗi năm học. Đối với học sinh thì Hội đồng tư vấn chúng tôi luôn tạo môi trường cho học sinh phát huy tính sáng tạo. Nhằm mục đích nâng cao chất lượng sản phẩm dự thi, khơi dậy tiềm năng và sức sáng tạo trong mỗi học sinh. Hỗ trợ về mặt tinh thần, hỗ trợ về mặt trí tuệ, kêu gọi các mạnh thường quân hỗ trợ về kinh phí và phân bổ

đều cho các tổ. Giáo viên trong hội đồng tư vấn hay ngoài hội đồng lúc nào cũng tạo điều kiện cho học sinh hỗ trợ lẫn nhau bằng các việc làm cụ thể: Giáo viên giúp đỡ học sinh; các bạn hỗ trợ lẫn nhau hoặc học sinh lớp trên hỗ trợ lớp dưới. Thực hiện đúng theo phương châm “Cùng học, cùng chơi” với các em. Chúng tôi cùng các em thực hiện nếu như các em cần giúp đỡ.

Ví dụ: Trong những giờ học thủ công, kỹ thuật ngay đầu tiết học chúng tôi thường cho các em trưng bày những sản phẩm mà các em sáng tạo, hoặc tự làm thêm ở nhà. Những sản phẩm đẹp, được chúng tôi khen ngợi và khen thưởng nhằm mục đích kích thích sự sáng tạo của các em. Những sản phẩm đẹp được trưng bày tại lớp. Những sản phẩm chưa đẹp, giáo viên cho thêm ý tưởng và động viên học sinh làm tiếp. Sau một tháng, học sinh có sản phẩm đẹp và chất lượng sẽ được thưởng một phần quà. Công việc này được các giáo viên kiên trì thực hiện trong suốt năm học. Từ đó, học sinh chúng tôi thích sáng tạo và thi đua làm sản phẩm sáng tạo nhiều hơn. (phụ lục 2)

Tổ tư vấn làm việc độc lập, mỗi người theo đúng sự phân công hỗ trợ cho học sinh của mình. Sau khi được thầy cô tư vấn, học sinh về tự làm sản phẩm sáng tạo. Chúng tôi gợi ý cho học sinh quan sát từ trong cuộc sống và tự đưa ra ý tưởng.

Ví dụ: Làm gì để cải thiện cuộc sống trong mùa nước mặn? Làm gì để bảo vệ môi trường? Làm đồ dùng gì giúp các em trong học tập được tốt hơn? Làm đồ dùng gì thân thiện với môi trường? Sau khi học sinh được lựa chọn ý tưởng sáng tạo, các em trình bày với giáo viên chủ nhiệm của mình. Từ đó giáo viên chủ nhiệm triển khai ý tưởng sáng tạo của học sinh. Sau đó, giáo viên sẽ tham mưu, đề xuất với Ban giám hiệu về công tác hướng dẫn học sinh thực hiện. Hoàn thiện ý tưởng sáng tạo. Tạo điều kiện cho học sinh báo cáo thuyết minh cho mô hình. (Phụ lục 3)

Nhằm tạo khí thế thi đua sôi nổi giữa các lớp trong việc học tập và tham gia các hoạt động phong trào. Chúng tôi đã in lá cờ thi đua nhỏ dùng làm trang trí vào trang bìa quyển tập, học sinh có ý tưởng mới và tham gia tích cực các phong trào sẽ được nhận cờ thi đua và dán vào tập của các em. Chính vì vậy đã tạo được phong trào thi đua giữa các lớp, giữa học sinh với nhau. Mặt khác, để tạo sự tin cậy trong học sinh và cha mẹ học sinh. Giáo viên chủ nhiệm có sản phẩm tham gia dự thi, chúng tôi đến tận nhà học sinh cùng góp ý, hỗ trợ các em lúc cần thiết. Công việc này được chúng tôi thực hiện thường xuyên đến khi hoàn thiện sản phẩm dự thi.

- Sau cuộc thi:

Sau mỗi cuộc thi, Ban giám khảo họp để tổ chức đánh giá chấm các mô hình, sản phẩm dự thi, tổ chức rút kinh nghiệm suốt quá trình diễn ra cuộc thi. Cụ thể như sau: Trong kì họp hội đồng hàng tháng, Ban giám hiệu có tổng kết và rút kinh nghiệm về cuộc thi. Khen ngợi những cá nhân tập thể đã có nhiều giải cao. Đồng thời giành khoảng 15 phút cho giáo viên đã thực hiện và có hiệu quả chia sẻ kinh nghiệm đến tập thể giáo viên nhà trường nhằm mục đích tạo điều kiện cho giáo viên chia sẻ kinh nghiệm cho nhau. Không quên ghi nhận thành tích và xét thi đua vào cho cá nhân tập thể vào cuối năm. Công việc này

được hội đồng thi đưa nhà trường xem xét khen thưởng một cách khách quan, công bằng. Từ đó, kích thích rất nhiều đến tinh thần thi đua trong tập thể giáo viên nhà trường.

Đối với giáo viên chủ nhiệm các lớp chúng tôi cũng tuyên truyền và giới thiệu đến học sinh và cha mẹ các em biết những tấm gương đã tích cực trong hoạt động phong trào của nhà trường và thực hiện có hiệu quả. Theo kế hoạch đầu năm và thực hiện theo đúng kế hoạch. Chúng tôi cùng hội cha mẹ học sinh sẽ hướng cho các em tham gia tích cực phong trào và các em có kết quả cao những phần thưởng có giá trị. Đồng thời ghi tên các em lên bảng “Vườn hoa làm theo lời Bác đến cuối năm học”. Cách làm này được chúng tôi kiên trì thực hiện và thực hiện đúng kế hoạch. Từ đó, kích thích được nhiều em tham gia và đạt kết quả ngày càng cao.

3 Tổ chức tuyên dương khen thưởng.

Đề động viên và khuyến khích học sinh có thành tích cao trong cuộc thi STTTNND. Chúng tôi tổ chức tuyên dương và khen thưởng các em bằng nhiều hình thức đa dạng, phong phú. Những sản phẩm sáng tạo có khả năng ứng dụng vào thực tế cuộc sống được chúng tôi trưng bày vào góc trưng bày của nhà trường và xướng danh tên các em vào bảng tuyên dương của trường. Bảng tuyên dương này được nhà trường đặt trước sân nhằm mục đích giới thiệu và lan tỏa đến học sinh, cha mẹ học sinh trong toàn trường. Song song với việc xướng danh khen thưởng, chúng tôi kết hợp với hội cha mẹ học sinh của trường khen thưởng những cá nhân tập thể đã đạt giải cao trong hội thi bằng một phần quà xứng đáng. Cách làm trên được chúng tôi kiên trì thực hiện đến cuối năm. Từ đó kích thích được tiềm năng sáng tạo rất hiệu quả.

3.3. Khả năng áp dụng của giải pháp

Qua một thời gian áp dụng thử sáng kiến “Giải pháp góp phần nâng cao chất lượng hội thi sáng tạo Thanh thiếu niên - Nhi Đồng trong trường tiểu học” được áp dụng có hiệu quả trong nhà trường. Sáng kiến này có thể nhân rộng trong tất cả các đối tượng học sinh tiểu học trên địa bàn Thành phố Bến Tre

3.3. Hiệu quả, lợi ích thu được hoặc dự kiến có thể thu được do áp dụng giải pháp.

Sáng kiến này giúp cho giáo viên chủ động hơn, tích cực nghiên cứu áp dụng cho các em học sinh của mình, đưa ra được nhiều tình huống cũng như các hoạt động ngoại khóa... gây hứng thú cho học sinh.

Đặc biệt, việc áp dụng sáng kiến này còn tạo mối liên hệ rất tốt từ phía gia đình, nhà trường, giáo viên và học sinh.

Kết quả học sinh đã tích cực hưởng ứng cuộc thi, tạo được phong trào thi đua sáng tạo sôi nổi, hào hứng trong các nhà trường. Bên cạnh đó, sự giúp đỡ, tạo điều kiện của các thầy cô giáo, các bậc phụ huynh và sự nỗ lực của các em đã đem lại thành công cho cuộc thi. Kết quả đạt giải tại cuộc thi. Qua các năm tham gia thi STTNNT kết quả như sau:

- Năm học 2017 – 2018: là năm đầu tiên các em học sinh ở trường tham gia Cuộc thi Sáng tạo thanh thiếu niên nhi đồng: Có 5 sản phẩm dự thi cấp

trường; Có 2 sản phẩm được chọn dự thi cấp Thành phố và đạt 1 giải khuyến khích.

- Năm học 2018 – 2019: là năm thứ 2 các em tham gia Cuộc thi Sáng tạo thanh thiếu niên nhi đồng: Có 30 sản phẩm của các em học sinh các khối lớp dự thi cấp trường. Trong đó có 5 sản phẩm được chọn dự thi cấp thành phố và đạt 2 giải khuyến khích (của học sinh lớp 3/1 và 5/1). Có 1 sản phẩm (Chung cư xanh) của học sinh lớp 5/1 được dự thi cấp tỉnh và đạt giải khuyến khích cấp tỉnh.

- Năm học 2019 2020: Có 45 sản phẩm dự thi cấp trường. Trong đó có 15 sản phẩm dự thi cấp Thành phố và đạt 3 giải khuyến khích cấp Thành phố ở học sinh lớp 1/2, lớp 3/5, lớp 5/1.

3.5. Tài liệu kèm theo

- Phụ lục 1: Hình ảnh phát động cuộc thi STTNND trong giáo viên và học sinh.

- Phụ lục 2: Hình ảnh sản phẩm làm được từ tiết học Thủ công, kỹ thuật mà HS làm ra.

- Phụ lục 3: Hình ảnh hoạt động

- Phụ lục 4: Hình ảnh các sản phẩm đạt giải

Bến Tre, ngày 26 tháng 2 năm 2021